

dilluns, 3 de març de 2008

Des del cor de les paraules

La poeta, traductora i activista tarragonina Montserrat Abelló celebra, aquest mes, el seu norantè aniversari

opinió. APELLC (Associació de Professionals i Estudiosos en Llengua i Literatura Catalanes)

MÒNICA PÉREZ

El de Montserrat Abelló ha estat un camí llarg, feixuc, ingrat, de vegades, però que l'autora ha sabut traçar amb un peu rere l'altre, gaudint de cada una de les experiències que li oferia la vida i fent dels obstacles noves dreceres. Ara, des de la talaia dels 90 anys, Abelló contempla el món amb la mateixa mirada serena i la mà bategant encara contra el paper. Com ella mateixa escriu: «Cada nit un poema./ Sobre el full solitari/ la mà es mou».

Esriptora, traductora, activista, dona, mare i tarragonina; Montserrat Abelló se'ns presenta com una poeta de la senzillesa que no deixa de sorprendre a + Mònica Pérez, amb la cada vers. Forçada a viure en l'exili des de ben aviat, la major part a Xile, poeta Montserrat defineix aquest període de la seva vida com «un parèntesi agradable de vintAbelló. Foto: EL PUNT anys. Comparat amb la situació d'Espanya, eren unes vacances». Tot i la distància amb la seva terra, Abelló mai no es trobà sola, les seves lletres i les d'altres autors en la mateixa situació que ella sempre la van acompanyar. No obstant això, l'obra d'aquesta escriptora tarragonina nasqué en el mateix moment que va decidir alliberar-se de la càrrega dels models clàssics i obrir les fronteres de la seva pròpia poesia. A Montserrat Abelló, les paraules se li ordenen a les mans, res no sobra, cada mot creix i es defineix per ell mateix: «M'agrada que les paraules sonin, que quan pronunciïs la paraula se't siguis capaç de sentir-la a la gola». La realitat, l'anècdota diària, és la llavor mateixa dels seus poemes, però els versos gairebé mai no delaten el seu origen, creixen fins a esdevenir reflexions de la vida i transgredeixen els límits del moment en què van ser escrits. En saber-ho, Abelló, complaguda, afirma: «No m'agrada que l'anècdota es vegi en el poema, tampoc no els titulo mai, em sembla que és millor que el lector l'interpreti, s'hi identifiqui i el faci seu. Tothom hi pot trobar un sentit que li sigui proper i viure el poema com una cosa pròpia. M'ha passat en ocasions, que he fet un poema pensant en alguna cosa que em va passar i de sobte trobo algú que li ha donat una interpretació totalment diferent de com jo ho vaig pensar. És així com ha de ser». La seva és una poesia agraïda que no posa traves al lector, Abelló la lliura com un regal mancat de límits que tothom pot acceptar. Escriu seguint el so de les paraules i potser és aquest un dels punts forts de la seva obra, el fet de fugir de tot artifici i d'imposar pautes als mots; la poeta els deixa parlar, busca la paraula exacta.

L'obra poètica de Montserrat Abelló és extensa i rica. L'autora ha sabut escriure cada llibre amb manyagueria i paciència, mai no ha tingut pressa a l'hora de publicar un nou poemari. I és que, per aquesta poeta de la vida, cada vers és una forma de recordar un instant ja passat: «Visc i torno/ a reviure/ cada mot/ cada paraula./ Estimo tant/ la vida/ que la faig meva/ moltes vegades».

Abelló plasma el pas dels dies en les seves paraules, tot allò que ocorre al seu món; qualsevol cosa que l'inquieti és susceptible d'esdevenir un poema. Potser per això, en els seus llibres es tracten temes tan diversos. Abelló troba un lloc per a la crítica social («Creia que era fàcil/ i no ho és/ les guerres mai no es guanyen»), fa sentir la seva veu en un crit al feminisme («Parlen les dones/ la seva poesia/ tendra i forta»), reflexiona sobre ella mateixa («No em puc dependre/ de la meva vida/ que indefectiblement em conté/ dins d'aquest jo irreversible») o sobre l'amor («S'acosta la nit/ és el redós del teu amor/ el que m'escalfa»). Tot té cabuda a les mans d'aquesta artesana de la paraula.

Les veus del món de les lletres, les dels mateixos lectors, han d'alçar-se per agrair a Montserrat Abelló la fita dels 90 anys, per ser capaç de fer-nos esperar encara «meravelles/ a cada cantonada».